

NORMISJON – KONSERN
ÅRSREGNSKAP 2018

normisjon

LANDSSTYRETS ÅRSBERETNING FOR 2018

Virkomhetens art og hvor den drives

Fra 01.01.2001 har Normisjon videreført virksomheten fra Den norske Santalmisjon, Det norske lutherske Indremisjonsselskap og Langesundsfjordens Indremisjonsselskap som frivillig og selvstendig evangelisk luthersk misjonsorganisasjon arbeidende etter visjonen *Jesus Kristus til nye generasjoner og folkeslag*. For at dette skal bli virkelig, samarbeider Normisjon med Den norske kirke og andre kirkesamfunn og organisasjoner, både i Norge og internasjonalt. I mange land i flere verdensdeler drives et utstrakt arbeid for å fremme kjerneverdiane vi ønsker også skal være vår identitet: at alle mennesker er *elsket og sendt*.

Også i Norge har vi en omfattende virksomhet, som blant annet inkluderer skole- eiendoms- og leirdrift, blodutgivelser, gjenbruksbutikker og fellesskapsbygging.

Organisasjonens hovedkontor er lokalisert i Staffeldts gate i Oslo.

Fortsatt drift

Konsernspissen, i fortsettelsen kalt Felleskontoret, har en god soliditet, hvor størstedelen av reell egenkapital består av eiendom. Likviditeten har i løpet av 2018 blitt nøye fulgt, og økonomiske grep har blitt foretatt for å senke kostnadene til et nivå som i større grad gjenspeiler inntektene. Antall ansatte så vel som nivå av misjonsrettede aktiviteter er redusert. Dette kommer i tillegg til at vi i 2018 har fullført og avsluttet en rekke prosjekter i våre samarbeidsland.

Årsregnskapet er utarbeidet med fortsatt drift som forutsetning, og Landsstyret mener at informasjonen i årsmelding og årsregnskap, gir et rettviseende bilde over Normisjon, og konsernets eiendeler og gjeld, resultat og finansielle stilling ved årsskiftet.

Arbeidsmiljø og personale

Landsstyret er av den oppfatning at arbeidsmiljøet, og den generelle trivsel, i organisasjonen er god. I løpet av 2018 har arbeidsstyrken blitt redusert med omtrent syv årsverk. Det har i denne forbindelse vært jevnlig møter mellom tillitsapparatet og ledelsen. Sykefraværet i 2018 har vært 2,25 % (i 2017 2,44 %). Det har ikke blitt rapportert arbeidsuhell eller ulykker som har resultert i materielle skader eller personskader i løpet av året.

Likestilling

Alle stillinger og tillitsverv i organisasjonen er åpne for begge kjønn, og det er lik lønn for likt arbeid. Ledergruppen inklusive seksjonsledere ved Felleskontoret består av fire kvinner og seks menn. Landsstyret inklusive vararepresentanter består av fire kvinner og seks menn.

Miljørapportering

Landsstyret kjenner ikke til forhold ved organisasjonen eller konsernet som er av en slik karakter at den kan sies å utgjøre noen betydelig trussel mot det ytre miljø utover det ordinære. Det er likevel en kjensgjerning at det i organisasjonen er utstrakt reisevirksomhet. Derfor oppfordres ansatte til å bruke miljøvennlige transportmetoder samt i økende grad utføre møter over video og telefon.

Redegjørelse for resultat, kontantstrøm, investeringer, finansiering og likviditet

Årsregnskapet for Felleskontoret inkludert eiendomsavdelingen Normisjon Eiendom (tidligere Bolig & Gård), som i regnskapet omtales som morselskapet, viser et underskudd på 19,3 millioner kroner. Resultatets negative status er en følge av tidligere års investeringer og avsetning for fremtidige forpliktelser, avvik mellom innsamlede gaver og misjonsaktiviteter, i tillegg til nedskrivning av eiendom.

Årets resultat for konsernet viser et underskudd på 15,9 millioner kroner.

Konsernets bokførte egenkapital pr. 31.12.2018 var 46,4 millioner kroner, og utgjorde 29,7 % av totalkapitalen i konsernet. Morselskapets underskudd trekkes fra annen egenkapital.

Landsstyret vurderer resultatene for morselskapet og konsernet dithen at det må jobbes godt og målrettet for å sikre en langsiktig, bærekraftig drift av organisasjonen.

Risikofaktorer og utsikter

Normisjon har to hovedinntektskilder; eiendom og gaver, både innsamlede og testamenterte. Årets resultat viser at det fortsatt kreves sterkt fokus på det ordinære innsamlingsarbeidet og på å få størst mulig avkastning på eiendomsporteføljen vår.

I etterkant av generalforsamlingen sto det klart for oss at underskuddet også i 2018 kom til å bli stort, og en omstillingsplan ble iverksatt. Et ledd av denne har vært arbeid med å finne måter å knytte organisasjonen sterkere sammen på. På denne måten vil både lojaliteten øke, og i forlengelsen av dette ønsker vi å se at flere av våre medlemmer og forsamlinger binder bånd til Normisjons internasjonale arbeid. Et rådsmøte ble avholdt i november, hvor representanter fra Normisjonsenheter ble invitert til å være med og si noe om veien videre for Normisjon som helhet.

Bærekraftig økonomi var et annet av leddene i denne omstillingsplanen. I tråd med denne har det blitt etablert nye modeller å rapportere på, som gjør at sammenhengen mellom innsamlede gaver og misjonsaktiviteter enklere kan ses og vurderes. Modellen tar opp i seg hvordan inntekter fra eiendom skal finansiere sekretariat, finans og skatt, i tillegg til at den utpeker enkelte avdelinger som selvfinansierende. Det gjelder de innfusjonerte regionene, samt Agenda 3:16 og Galleri Normisjon. I arbeidet med å utvikle eiendomsporteføljen har mye energi medgått til å utarbeide tilbud til NLA Høyskolen for langsiktig leie av Staffeldts gate. Denne prosessen har pågått ut året, og er gjenstand for vurdering både hos NLA og Normisjon i 2019.

Galleri Normisjon har i 2018 fått ny butikk i Ål, hvor gløden har vært strålende og resultatet omtrent fra dag én positivt. Samtidig har butikkene i Oslo slått seg sammen til en storslått butikk i Tullins gate. Byggearbeider i gaten sørget for en turbulent start, men dette har tatt seg opp siden. Det ble gjennom 2018 jobbet frem nye driftsmodeller for butikkene, og i fremtiden vil regionene i større grad overta ansvaret og inntektene for Galleri Normisjon. Likevel ser vi behovet for å beholde en sentral koordinator.

Oppsummert er vi takknemlige for å ha bidratt til en massiv påvirkning av menneskers liv - både i og utenfor våre egne landegrenser. Høydepunkter som kan nevnes er Soul Childrens satsing på Soul Church som nå har sett sin etablering, sommerens generalforsamling hvor delegater fra hele landet fikk være med på å sette preg på fremtidens Normisjon, og prosjekter i samarbeidslandene våre som nå er ferdigstilt – deriblant oppbygging etter flom i Ecuador og Nepal. Gode prosjekter videreføres, slik som Asiabasen som får være et kraftsenter i sin region, mens atter nytt arbeid står i kø, deriblant «La oss forandre Tomora» i Mali – som skal sørge for at færre ønsker å søke lykken i Europa.

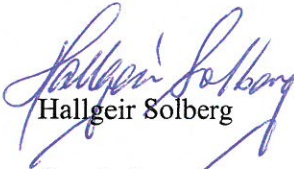
Normisjon ser med dette frem til nytt år med fokus på å nå nye generasjoner og folkeslag, skape engasjement, plante nye fellesskap, og gi mennesker tro på at de er *elsket* og *sendt*.

Takk

Landsstyret ønsker med dette å rette en stor takk til alle frivillige, ansatte og givere. I tillegg fortjener våre samarbeidskirker i Norge og internasjonalt en stor takk, på lik linje med samarbeidende organisasjoner og bedrifter.

Oslo, 14. juni 2019

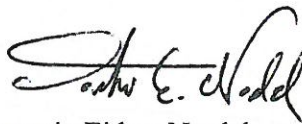
I Landsstyret for Normisjon

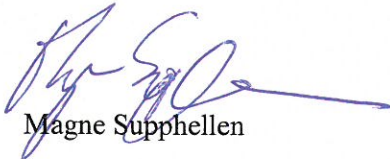

Hallgeir Solberg
Styreleder

Ekatarina Aleksandrovna Samara
Nestleder

Magne Gryvill

Trygve B. Svendsen

Torstein Eidem Nordal

Magne Supphellen

Morten Dahle Stærk

Anne Birgitta Langmoen Kvelland

Generalsekretær

Resultatregnskap - mor/konsern

Normisjon

Morselskap			Konsern	
2018	2017	Note	2018	2017
Driftsinntekter og driftskostnader				
15 979 853	22 846 985		24 380 630	30 173 368
25 342 579	21 671 050		25 342 579	21 671 050
5 425 121	2 870 243		5 425 121	2 870 243
35 785 259	35 714 440		35 785 259	35 714 440
16 306 153	12 537 838		16 306 153	12 537 838
2 393 389	3 092 906		2 393 389	3 092 906
10 778 614	11 002 856		19 485 671	20 830 652
112 010 968	109 736 318		129 118 802	126 890 497
34 675	261 082		2 848 344	3 067 846
33 757 396	34 109 232	2, 11	41 360 928	42 465 706
25 848 294	22 843 661		25 848 294	22 843 661
16 287 918	12 415 744		16 287 918	12 415 744
7 406 093	2 721 141	3	7 406 093	2 721 141
4 066 698	3 982 443	5	4 543 041	4 361 957
2 550 060	0	5	2 550 060	5 707 439
39 347 743	52 340 700	2, 3, 4	45 194 759	58 372 921
0	0		-3 650 037	0
129 298 877	128 674 003		142 389 400	151 956 415
-17 287 909	-18 937 685		-13 270 598	-25 065 918
Finansinntekter og finanskostnader				
1 582 101	1 178 864		1 616 037	1 260 039
570 285	1 317 752	7, 8	896 566	1 699 752
0	3 528 000	6	118 500	0
2 017 446	1 404 023		2 017 849	1 462 354
0	20 311		9 326	547 390
134 941	-2 455 718		366 928	950 047
-17 152 968	-21 393 403		-12 903 669	-24 115 871
2 142 613	2 279 103	14	2 988 343	2 674 113
-19 295 581	-23 672 506		-15 892 012	-26 789 984
0	0	10	-7 857	-46 933
-19 295 581	-23 672 506	10	-15 884 155	-26 743 051
-19 295 581	-23 672 506		-15 884 156	-26 743 049
-19 295 581	-23 672 506	10	-15 884 156	-26 743 049

Balanse - mor/konsern

Normisjon

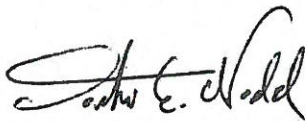
2018	Morselskap 2017		Note	Konsern 2018	2017
Eiendeler					
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
1 707 831	0	Konsesjoner, patenter o.l.	5	1 707 831	0
<u>1 707 831</u>	<u>0</u>	Sum immaterielle eiendeler		<u>1 707 831</u>	<u>0</u>
Varige driftsmidler					
77 832 815	82 005 948	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	5, 15	90 884 926	95 357 604
134 937	250 812	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5, 15	4 390 734	3 927 475
<u>77 967 752</u>	<u>82 256 760</u>	Sum varige driftsmidler		<u>95 275 660</u>	<u>99 285 079</u>
Finansielle anleggsmidler					
6 912 880	6 912 880	Investeringer i datterselskap	6	0	0
10 760 119	11 322 970	Lån til tilknyttet selskap	13	2 200 219	2 476 370
7 372 221	8 970 221	Investeringer i aksjer og andeler	6, 7	7 372 221	8 988 721
50 050	51 600	Andre fordringer	13	21 094 165	21 610 025
<u>25 095 270</u>	<u>27 257 671</u>	Sum finansielle anleggsmidler		<u>30 666 606</u>	<u>33 075 117</u>
<u>104 770 854</u>	<u>109 514 431</u>	Sum anleggsmidler		<u>127 650 097</u>	<u>132 360 196</u>
Omløpsmidler					
0	0	Lager av varer og annen beholdning	8	330 042	235 474
Fordringer					
1 086 782	2 667 194	Kundefordringer	13, 15	2 139 027	4 317 193
4 288 187	5 299 339	Andre kortsiktige fordringer	3, 13	3 869 559	4 920 023
<u>5 374 969</u>	<u>7 966 533</u>	Sum fordringer		<u>6 008 586</u>	<u>9 237 216</u>
Investeringer					
114 570	114 570	Markedsbaserte aksjer		114 570	114 570
<u>114 570</u>	<u>114 570</u>	Sum investeringer		<u>114 570</u>	<u>114 570</u>
19 620 535	29 047 436	Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	22 226 229	30 345 914
<u>25 110 074</u>	<u>37 128 539</u>	Sum omløpsmidler		<u>28 679 426</u>	<u>39 933 174</u>
<u>129 880 927</u>	<u>146 642 970</u>	Sum eiendeler		<u>156 329 524</u>	<u>172 293 370</u>

Balanse - mor/konsern

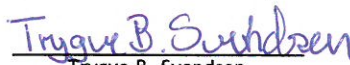
Normisjon

Morselskap			Konsern	
2018	2017	Note	2018	2017
44 778 706	62 109 532			
0	0			
<u>44 778 706</u>	<u>62 109 532</u>			
<u>44 778 706</u>	<u>62 109 532</u>			
2 706 700	3 397 451			
1 051 548	954 863			
215 526	233 448			
<u>3 973 774</u>	<u>4 585 762</u>			
61 692 272	58 488 548			
860 782	876 521			
<u>62 553 054</u>	<u>59 365 070</u>			
8 203 260	9 778 687			
2 045 928	2 394 838			
2 739 432	2 580 382			
5 586 773	5 828 699			
<u>18 575 393</u>	<u>20 582 607</u>			
<u>85 102 221</u>	<u>84 533 438</u>			
<u>129 880 927</u>	<u>146 642 970</u>			

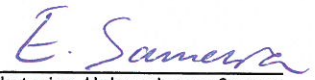
Oslo, 14.06.2019
Styret i Normisjon

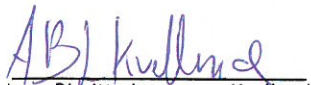
Torstein Eidem Nordal
styremedlem

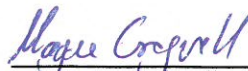
Trygve B. Svendsen
styremedlem

Ekaterina Aleksandrovna Samara
nestleder

Anne Birgitta Langmoen Kvelland
Generalsekretær

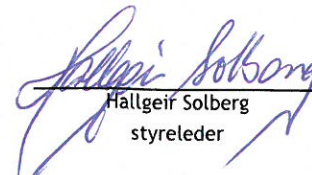
Magne Gryvill
styremedlem

Morten Dahle Stærk
styremedlem

Magne Sjøphellen
styremedlem

Hållgeir Solberg
styreleder

Normisjon

Kontantstrømoppstilling

MORSELSKAP

KONSERN

2018	2017	KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER:	2018	2017
-17 152 968	-21 393 403	Ordinært resultat før skattekostnad	-13 270 598	-24 115 871
-2 394 838	-892 913	Periodens betalte skatt	-2 429 503	-916 156
4 066 698	3 982 443	Ordinære avskrivninger	4 543 041	4 361 957
5 550 060	3 528 000	Nedskrivninger av omløps- og anleggsmidler	5 550 050	5 705 439
0	5 724	Endring i varer	-94 568	-1 260
1 580 412	2 637 351	Endring i kundefordringer	2 178 166	1 758 516
-1 575 427	-4 162 386	Endring i leverandørgjeld	-1 775 983	-3 736 079
797 931	472 271	Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	-326 115	10 800 226
-9 128 132	-15 822 913	Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	-5 625 510	-6 143 228
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER:				
0	0	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	649 358
-2 066 831	-10 386 248	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2 822 763	-10 792 363
0	0	Innbetalinger ved salg av finansielle anleggsmidler	245 500	0
-1 402 000	-1 705 000	Utbetalinger til investeringer	-1 402 000	-1 705 000
-3 468 831	-11 886 248	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-3 979 263	-11 282 359
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER				
0	-14 200 000	Innbetalinger ved tilføring av egenkapital	0	0
3 170 062	28 482 918	Utbetaling garantiforpliktelse	1 485 088	28 343 289
0	0	Innbetalinger ved opptak av langsiktig gjeld	0	-11 132 752
	-3 709 302	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	0	-3 709 302
3 170 062	10 573 616	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	1 485 088	13 501 235
-9 426 901	7 245 703	Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende	-8 119 685	5 653 007
29 047 436	21 801 733	Beholdning av bankinnskudd, kontanter pr 01.01.	30 345 914	24 692 907
19 620 535	29 047 436	Beholdning av bankinnskudd, kontanter pr 31.12.	22 226 229	30 345 914

Noter til regnskapet 2018

datterselskapene er inntektsført som inntekt på investering i datterselskap. Tilsvarende gjelder for investeringer i tilknyttede selskap,

Investeringer klassifisert som omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle instrumenter, herunder aksjer og obligasjoner er vurdert til laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen.

Varer

Varelager bokføres til det laveste av anskaffelseskost og netto salgpris. Anskaffelseskost inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad de overstiger 10% av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor). Virkningen av endringer i pensjonsplan fordeles av gjenværende opptjeningstid. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Skatter

Organisasjonens virksomhetsområde misjon er etablert som ideell organisasjon og er unntatt skatteplikt etter skattelovens § 2-32. Dog vil virksomhet som omfatter utleie til andre enn egne virksomheter som finansierer det ideelle formålet være skattepliktig, samt Galleri Normisjon. Øvrig virksomhet i konsernet er skattepliktig.

Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessig resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er presentert netto i balansen.

Offentlige tilskudd

Driftstilskudd periodiseres samtidig med den inntekten det skal øke eller den kostnaden det skal redusere.

Noter til regnskapet 2018

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk. Regnskapet er presentert i NOK.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter Normisjon med datterselskaper hvor Normisjon eier direkte eller indirekte mer enn 50 prosent.

Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapene følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskaper i konsernet er eliminert.

Aksjer i datterselskaper er eliminert i konsernregnskapet etter oppkjøpsmetoden. Dette innebærer at det oppkjøpte selskapets eiendeler og gjeld vurderes til virkelig verdi på kjøpstidspunktet, og eventuell merverdi ut over dette klassifiseres som goodwill. Merverdier i konsernregnskapet avskrives lineært over de oppkjøpte eiendelenes forventede levetid. For deleide datterselskaper er kun Normisjon sin andel av goodwill inkludert i balansen.

Investeringer i selskaper hvor konsernet har betydelig innflytelse (tilknyttede selskaper) behandles etter kostmetoden i konsernregnskapet. Betydelig innflytelse foreligger normalt når konsernet eier fra 20 til 50 prosent av den stemmeberettigede kapitalen.

Viator Mikrokredit Azerbaijan LLC ble tatt inn i konsernregnskapet i 2011. Dette selskapet er heleid av Viator AS som er heleid datterselskap av Normisjon. Bakgrunnen for dette er at Viator Mikrokredit Azerbaijan LLC nå er kommersielt selskap. Mor/ konsernspiss har full faktisk og juridisk kontroll. Dette endrer ikke selskapets humanitære formål og sosiale profil. Selskapets midler skal fortsatt benyttes som tidligere i Aserbajdsjan.

Datterselskapene Viator Mikrokredit Azerbaijan LLC og Aznor Agro LLC benytter aserbajdsjanske Manat som regnskapsvaluta. Regnskapstallene her er omregnet til kurs pr. 31.12.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

Eiendeler og gjeld i utenlands valuta

Pengeposter i utenlands valuta er i balansen omregnet til balansedagens kurs. Valutaterminkontrakter er balanseført til virkelig verdi på balansedagen.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Immaterielle eiendeler nedskrives til virkelig verdi dersom de forventede økonomiske fordelene ikke dekker balanseført verdi.

Aksjer og andeler i tilknyttet selskap og datterselskap

Investeringer i datterselskaper er balanseført til anskaffelseskost i selskapsregnskapet. Investeringer blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående. Mottatt utbytte og konsernbidrag fra

Noter til regnskapet 2018

Note 1 Driftsinntekter fordelt på virksomhetsområde

	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Misjon og ideel virksomhet	70 063 807	62 777 774	70 063 807	62 777 774
Utleie eiendom	25 342 579	21 671 050	27 118 273	22 493 920
Andre inntekter (inkl finansinntekter)	16 604 582	25 287 494	31 936 722	41 618 803
Sum	112 010 968	109 736 318	129 118 802	126 890 497

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte

	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Lønn	27 408 324	27 434 713	33 260 878	33 607 237
Folketrygdavgift	3 609 673	3 608 861	4 671 425	4 834 457
Pensjonskostnader	1 793 688	2 656 442	1 583 925	2 932 865
Andre ytelser	945 711	409 216	1 583 925	1 091 146
Sum	33 757 396	34 109 232	41 100 153	42 465 705
Antall årsverk	52	79	57*	84*

*Inkluderer ikke ansatte i datterselskapet Viator Micro Credit LLZ.

Ytelser til ledende personer	Generalsekretær	Styret
Lønn	776 621	0
Pensjonsutgifter	15 598	0
Styrehonorar	0	0
Annen godtgjørelse	9 171	0
Sum	801 390	0

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styrets leder eller andre nærstående parter.

OTP

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Revisor

Godtgjørelse til revisjonsselskaper (inkl mva)

	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Lovpålagt revisjon	504 227	330 000	601 352	463 250
Andre tjenester	151 773	90 538	151 773	92 528
Sum	655 999	420 538	753 125	555 778

Tallene inkluderer ikke revisjonshonorar i datterselskapet Viator Micro Credit LLZ og Viator AzNor Agro LLC.

Noter til regnskapet 2018

Note 3 Tilskudd

Spesifisering av tilskudd til andre enheter.

	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Tilskudd til Acta	250 000	250 000	250 000	250 000
Tilskudd til Gå Ut Senteret	5 507 263	640 936	5 507 263	640 936
Tilskudd til SMM Kirkerådet	401 017	244 989	401 017	244 989
Tilskudd til regioner	864 023	1 208 926	864 023	1 208 926
Tilskudd til andre enheter	383 790	376 291	383 790	376 291
Sum	7 406 093	2 721 141	7 406 093	2 721 141

Note 4 Spesifikasjon av annen driftskostnader etter art

Morselskap	2018	2017
Lokaler	12 989 453	17 672 324
Kontor og EDB kostnader	4 824 956	5 696 512
Honorarer / konsulenttenester	6 306 516	11 680 171
Trykking, porto og telefon	4 779 458	5 679 183
Diett- og reisekostnader	2 266 834	3 044 119
Reklame, annonser, utstillingskostn.	1 633 697	1 740 397
Møter, seminar, arrangementer	433 951	980 178
Kostnader knyttet til Hurdal	364 005	1 604 267
Annen driftskostnad	5 748 872	4 243 549
Sum annen driftskostnad	39 347 743	52 340 700

Noter til regnskapet 2018

Note 5 Varige driftsmidler

Morselskap	Applikasjoner og systemer	Tomter, bygninger	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	Totalt
Anskaffelseskost 01.01	2 250 000	137 401 299	1 804 771	141 456 070
Tilgang	0	2 066 833	0	2 066 833
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	2 250 000	139 468 132	1 804 771	143 522 903
Akk. av-/nedskrivninger 31.12	-542 169	-61 635 317	-1 669 834	-63 847 320
Balanseført verdi 31.12	1 707 831	77 832 815	134 937	79 675 583
Årets avskrivninger	260 919	3 689 904	115 875	4 066 698
Årets nedskrivninger	0	2 550 060	0	2 550 060
Avskrivningsplan		Lineær	Lineær	
Økonomisk levetid		0 - 200 år	3 - 17 år	

Konsern	Applikasjoner og systemer	Tomter, bygninger	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	Totalt
Anskaffelseskost 01.01	2 250 000	151 662 381	6 665 950	160 578 331
Tilgang	0	2 066 833	662 867	2 729 700
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	2 250 000	153 729 214	7 328 817	163 308 031
Akk. av-/nedskrivninger 31.12	-542 169	-62 844 288	-2 938 083	-66 324 540
Balanseført verdi 31.12	1 707 831	90 884 926	4 390 734	96 983 491
Årets avskrivninger	260 919	3 989 449	292 672	4 543 040
Årets nedskrivninger	0	2 550 060	0	2 550 060
Avskrivningsplan		Lineær	Lineær	
Økonomisk levetid		0 - 200 år	3 - 20 år	

Eiendommer i utlandet i tilknytning til Normisjon sitt arbeid i samarbeidslandene er ikke medtatt i regnskapet.

Tomter avskrives ikke.

Noter til regnskapet 2018

Note 6 Investering i datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

Investeringene i datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter kostmetoden.

Selskap	Forretnings- kontor	Eier- /stemmeandel	EK pr. 01.01	Årets resultat	EK pr. 31.12
Viator AS	Oslo	100 %	3 397 059	35 795	3 432 854
Viator Microcredit Azerbaijan LLC	Ganja, AZE	100 %	1 912 877	2 743 057	4 655 934
AzNor Agro LLC	Baku, AZE	70 %	-2 821 281	-26 192	-2 847 473
Nomisjonshallen AS	Oslo	100 %	3 087 320	24 337	3 111 656
Bibelskolen Catering & Gjestehus AS	Grimstad	100 %	1 926 597	640 027	2 566 624

Viator Bangladesh og Viator Invest & PMC (Azerbaijan) er datterselskap av Viator AS, er utelatt fra konsolideringen fordi:

- Utelatelsen ikke har betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat
- Valutarestriksjoner og politiske forhold gjør det uaktuelt med utbytteutdeling fra disse datterselskapene

Aksjer i Viator Bangladesh (eierandel 99 %) er nedskrevet til kr 0 i selskaps- og konsernregnskapet.

Aksjer i Viator Invest & PMC (eierandel 99 %) er bokført til 233 958.

Note 7 Aksjer og andeler i andre foretak

Morselskap	Eierandel	Anskaffelses kost	Balanseført verdi
Øytun folkehøgskole	33 %	1 255 500	1 255 000
AS Eiendomsselskapet Dagen	1,2 %	25 980	25 980
Mediehuset Vårt Land AS	2 %	135 658	135 369
Vika-Kroken AS	24 %	219 000	219 000
Sameiet Søndre Skøyen Kapell *	90 %	700 000	0
KNIF Trygghet Forsikring AS	10 %	2 596 073	2 596 073
NLA Høgskolen	24 %	28 800	28 800
Kristen Riksradio AS *		310 000	0
Eierkapital Misjonsskolen GUS *		3 000 000	0
Straumsnes Vassverk		5 000	5 000
Kanalveien 90 AS	10 %	3 107 000	3 107 000
Sum			7 372 221

*Eierandelen er nedskrevet i henhold til god regnskapsskikk.

Note 8 Varer

	Morselskap 2018	2017	Konsern 2018	2017
Ferdigvarer	0	0	330 042	235 474
Sum	0	0	330 042	235 474

Selskapets varebeholdning er vurdert til innkjøpspris. Det er ikke foretatt nedskrivning for ukurans.

Noter til regnskapet 2018

Note 9 Bankinnskudd

	Morselskap 2018	2017	Konsern 2018	2017
Bundne midler pr 31.12	1 029 175	1 018 688	1 130 380	1 097 543
Skyldig skattetrekk utgjør	1 029 174	1 018 688	1 123 810	1 097 543

Note 10 Egenkapital

Morselskap	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 01.01	62 109 532	62 109 532
Årets resultat	-19 295 581	-19 295 581
Feil fjorårets regnskap*	1 964 754	1 964 754
Pr 31.12	44 778 706	44 778 706

Konsern	Annen egenkapital	Minoritet	Sum egenkapital
Pr. 01.01	63 016 492	-1 199 573	61 816 919
Årets resultat	-15 892 012	7 857	-15 884 155
Feil i fjorårets regnskap HK*	1 964 754		1 964 754
Endringer i regnskapsprinsipp**	-1 563 796		-1 563 796
Omregningsdifferanser ***	-317 519	337 474	19 955
Pr 31.12	47 207 919	-854 242	46 353 677

* Gjelder aktivering av immateriell eiendel som ble kostnadsført i 2016/2017.

** Endring i regnskapsprinsipp gjelder føring direkte mot EK i Viator Microcredit Azerbaijan LLC, gjeldende IFRS 9.

*** Datterselskapene Viator Mikrokredit Azerbaijan LLC og Aznor Agro LLC benytter aserbajdsjanske Manat som regnskapsvaluta. Balansepostene er omregnet til kurs pr. 31.12.2018.

Noter til regnskapet 2018

Note 11 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Organisasjonen har en kollektiv pensjonsforsikring for ansatte på hovedkontoret som omfatter i alt 35 pensjonister. I tillegg har de en kollektiv pensjonsforsikring for misjonærer som omfatter i alt 16 pensjonister. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringsselskap.

Hovedkontoret	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	0	0
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	428 425	420 593
Avkastning på pensjonsmidler	-642 675	-478 077
Amortisering av estimeringstap (gevinst)	0	0
Netto pensjonskostnad før arbeidsgiversavgift	-60 156	69 938
Periodisert arbeidsgiveravgift	-8 482	9 861
Netto pensjonskostnad etter arbeidsgiveravgift	-68 638	79 799

	2018	2017
Opptjente pensjonsforpliktelser	18 874 523	19 348 203
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	16 129 334	16 484 526
Utsatt forpliktelse ved tap (gevinst)	1 142 590	341 072
Forskuddsbetalt pensjon (netto pensjonsforpliktelser) før arb.g.avg	-1 602 599	-2 522 605
Periodisert arbeidsgiveravgift	-387 072	-403 778
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	0	0
Forskuddsbetalt pensjon (netto pensjonsforpliktelser) etter arb.g.avg.	-1 989 670	-2 926 383

Driftspensjoner

Hovedkontoret	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	16 960	10 608
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	0	0
Avkastning på pensjonsmidler	0	0
Amortisering av estimeringstap (gevinst)	0	0
Netto pensjonskostnad før arbeidsgiversavgift	16 960	10 608
Resultatført planendringseffekt, overgang til innskuddsbasert ordning	301 456	0
Periodisert arbeidsgiveravgift	2 391	1 496
Netto pensjonskostnad etter arbeidsgiveravgift	12 104	12 104

	2018	2017
Opptjente pensjonsforpliktelser	855 036	532 632
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	0	0
Utsatt forpliktelse ved tap (gevinst)	235 942	136 665
Forskuddsbetalt pensjon (netto pensjonsforpliktelser) før arb.g.avg	-619 094	-395 967
Periodisert arbeidsgiveravgift	-120 560	-75 101
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	0	0
Forskuddsbetalt pensjon (netto pensjonsforpliktelser) etter arb.g.avg.	-739 654	-471 068

Noter til regnskapet 2018

Misjonærer	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	0	0
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	75 924	77 722
Avkastning på pensjonsmidler	-73 073	-44 750
Amortisering av estimeringstap (gevinst)	0	189 800
Netto pensjonskostnad før arbeidsgiveravgift	2 851	222 772
Resultatført planendringseffekt, overgang til innskuddsbasert ordning	0	0
Periodisert arbeidsgiveravgift	402	4 649
Netto pensjonskostnad etter arbeidsgiveravgift	3 253	227 421
	2018	2017
Opptjente pensjonsforpliktelser	3 268 527	3 502 899
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	3 155 024	3 452 048
Utsatt forpliktelse ved tap (gevinst)	-172 478	-54 485
Forskuddsbetalt pensjon (netto pensjonsforpliktelser) før arb.g.avg	58 975	3 634
Periodisert arbeidsgiveravgift	-16 004	-7 170
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	0	0
Forskuddsbetalt pensjon (netto pensjonsforpliktelser) etter arb.g.avg.	42 970	-3 536
	2018	2017
Økonomiske forutsetninger:		
Diskonteringsrente	2,60%	2,30%
Forventet lønnsvekst	2,75%	2,50%
Forventet G-regulering	2,50%	2,25%
Forventet avkastning på fondsmidler	4,30%	4,00%

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang, er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Konsernselskap

Andre selskap enn morselskapet Normisjon har innskuddsbaserte ordninger eller at de ansatte er forsikret gjennom pensjonsordninger i tilknyttede organisasjoner. Viser til oversikten over for pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser i morselskapet Normisjon.

Note 12 Annen langsiktig gjeld

Gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt:

	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Gjeld til kreditinstitusjoner	61 692 272	58 488 548	82 033 777	80 441 210
Øvrig langsiktig gjeld	860 782	876 521	2 729 281	2 717 837
Sum	62 553 054	59 365 070	84 763 058	83 159 047

Konserntallene inkluderer øvrig langsiktig gjeld for Viator Mikrokreditt Azerbaijan LLC som forfaller mer enn 5 år etter regnskapsårets slutt.

Noter til regnskapet 2018

Note 13 Mellomværende med selskap i samme konsern m.v.

Morselskap

	Kundefordringer		Andre fordringer	
	2018	2017	2018	2017
Foretak i samme konsern	0	0	10 760 119	11 322 970
Sum	0	0	10 760 119	11 322 970

	Leverandørgjeld		Annen langsiktig gjeld	
	2018	2017	2018	2017
Sum	0	0	0	0

Fordringer som forfaller mer enn ett år etter regnskapsårets slutt:

	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Lån til tilknyttet selskap	10 760 119	11 322 970	2 200 219	2 476 370
Obligasjoner og andre fordringer	93 021	48 064	21 094 165	21 610 025
Sum	10 853 140	11 371 034	23 294 384	24 086 395

Konserntallene inkluderer øvrig langsiktig fordring for Viator Microcredit Azerbaijan LLC som forfaller mer enn 1 år etter regnskapsårets slutt.

Note 14 Skatt

Årets skattekostnad	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Betalbar skatt 31.12.	2 045 928	2 394 838	2 230 026	2 429 503
Korreksjon vedrørende tidligere år/betalt skatt underveis i året	0	0	0	187 362
Endring i utsatt skatt	96 685	-115 735	758 317	57 248
Årets skattekostnad	2 142 613	2 279 103	2 988 343	2 674 113

Utsatt skatt i konsern

	Normisjon HK	Viator Microcredit AZ	Sum
Utsatt skattefordel	0	126 202	126 202
Utsatt skatt	-1 051 548	0	-1 051 548
Netto balanseført utsatt skatt i konsern			-925 346

Utsatt skattefordel som ikke er balanseført:

Selskap	Grunnlag	Ikke balanseført skattefordel
Bibelskolen Catering & Gjestehus AS	105 050	23 111
Normisjonshallen AS	112 882	24 821
Viator AS	5 314 023	1 169 085
Sum		1 217 017

Normisjon

Noter til regnskapet 2018

Note 15 Pantstillelser og garantier

Bokført gjeld som er sikret ved pant o.l.

	Morselskap 2018	2017	Konsern 2018	2017
Gjeld til kredittinstitusjoner	61 692 272	58 488 548	82 033 777	80 441 210
Øvrig langsiktig gjeld	860 782	876 521	2 729 281	2 818 837
Sum	62 553 054	59 365 070	84 763 058	83 260 047

Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for bokført gjeld

	Morselskap 2018	2017	Konsern 2018	2017
Driftsløsøre	134 937	250 812	134 937	250 812
Bygninger	59 943 340	61 621 159	59 943 340	61 621 159
Sum	60 078 277	61 871 971	60 078 277	61 871 971

Garantiansvar

Sikkerheter stillet for egen lån og garantier	7 440 000
Bibelskolen i Grimstad, sikret med realkausjon fra Normisjon med panterett i fast eiendom i gnr. 79 bnr. 159 og 238 i Grimstad kommune.	28 000 000
Tomb Videregående skole og Landbruksstudier, sikret ved realkausjon fra Normisjon i fast eiendom i gnr. 25 bnr. 1, 7, 13, 14, 65, 66, 67, 68, 69 og 78 i Råde kommune	35 000 000
Høgtun Folkehøgskole, sikret ved realkausjon fra Normisjon med panterett i fast eiendom i gnr. 4, bnr. 46, 133, 180 og 181 i Gjemnes kommune. Normisjons andel i hjemmel er 33,33 %	14 000 000
Pant i driftstilbehør Normisjon	5 000 000
Selvskyldnerkausjon til fordel Øya VGS	5 000 000